

njem listu, da je padel pri tej katastrofi tudi neki učenec iz mosta, da pa se je rešil in sicer še le pri Sv. Petru blizu Maribora s tem, da je splazil na neko drevo. Dotičnik, kateri je po jako čudnih dogodkih v tej noči vendarle ostal pri življenju, je neki Karl Zeliška in pripoveduje o groznem svojem doživljanju sledeče: On je bil dne 15. p. m. na zgornjem dravskem mostu, na tako zvani dravski brvi, kot sodelovalec nastavljen in je držal za policaja Lubša, kateri je pri tej priložnosti utonil, gorečo bakljo. Proti 8. uri zvečer je priplaval po grozno naraščeni in bučeči Dravi en del mosta, katerega je podrla povodenj v Marenbergu proti imenovani mariborški brvi. Policaj Lubša je dal takoj, ko je to zagledal, predpisano znamenje, a del marenberškega mosta je mirno odplaval pod mariborški most. Kakih 5 minut pozneje pa je pripravil večji del marenberškega mosta. Policaj Lubša je zakričal: „Most pride“. Sedaj je Zeliška dal s svojo baklo znamenje in je policaju zakričal „Bežimo“! Lupša mu pa vzame baklo iz rok in zakliče: „Prvega znamenja niso videli!“ in še je dal enkrat znamenje z baklo. Med tem je trčil marenberški most s tako silo ob pole (johe) mariborškega mosta, da sta padla oba toraj Zeliška in Lupša v Dravo. V kratkem času tako pripoveduje Zeliška, in sicer kakih par metrov od podrtega mosta, sem prišel na površje vode in tam se mi je posrečilo vloviti neko desko od mosta. S pomočjo te deske dobil sem v roke en del cevi razdretega mestnega vodotoka in njen leseni zaboj. Do mariborškega železnega mosta nisem mogel od strahu spraviti niti ne glasu iz mojega grla, a voda me je nesla vedno dalje. Moj položaj je bil, to si pač lahko vsakdo misli, jako neugoden, posebno pa še radi tega, ker je udrihal en del marenberškega mosta vedno v mojo desno nogo. Nato sem si malo oddahnil od straha in sem začel klicati pomoči. Toda vse zastonj, nihče me ni slišal, ker je Drava preveč bučala. Tako so me nesli valovi z zabojem vred, na

ga je pripravilo čitanje knjig, v katerih je bilo pisano, da divjaki jejo človeško meso.

Ker je toraj celi ta dogodek Bratuša sam obstal, in ker je njegov sin Franc tudi proti njemu izpovedal, bil je Bratuša dne 11. junija 1901 od mariborskih porotnikov spoznan krivega in je bil od sodnikov, kojih predsednik je bil Dr. Fohn obsojen k smrti na vislicah. Njegova žena je dobila 3 leta. Omeniti je treba, da so zdravniški zvedenci kosti, katere so se našle v peči Bratuša, pregledali, a, da nikakor (!) niso odločno izrekli svojega mnenja, jeli so bile najdene kosti človeške, ali od kake druge stvari. Zvedenci so celo odločno izrekli, da je mogoče, da so dotične kosti od kake živali.

Bratuša je bil pomiloščen, toraj je bil obsojen na do smrtno ječo in je služil svojo kazen v kaznilnici v Mariboru, med tem, ko je bila njegova žena v Lankovcu pri Köflachu zaprta.

Še le v tekočem letu se je obrnila cela stvar drugače.

Meseca julija so prijeli na Kranjskem neko deklico, ker se je klatila brez službe po deželi in so jo izročili sodnji v Novem Mestu, pred katerem se bode morala radi tatvine zagovarjati. Še le po dolgem laganju je povedala deklica svojo pravo ime, namreč da se piše — Johana Bratuša in da je iz Majšberga doma.

Konec sledi.

katerem sem jezde sedel, do takozvanega kraljevskega otoka. Tukaj se je obrnil imenovani zaboj in jaz sem bil zopet v valovih. Prišel sem zopet na površje vode in posrečilo se mi je, da sem dobil zopet zaboj. K sreči, da me je zanesla voda pol ure niže Sv. Petra na obrežje nekega otoka. Tam se mi je posrečilo, da sem splezal na neko drevo. Toda kmalu sem padel s tem drevesom zopet v vodo, ker je trčil neki hlod ob nje. Ko sem prišel s tem drevesom zopet na površje vode, zagledal sem drugo drevo in posrečilo se mi je, da sem je dosegel in splezal med njegove veje. Ravno je bila odbila ura pri sv. Petru 11. Med vejovjem tega drevesa sem prebil celo noč popolnoma moker do pol 6 ure zjutraj. Skoraj ves čas me je tresel mraz, jaz pa sem molil in klical pomoči. Drevo je stalo mirno na obrežju, med tem, ko se je voda pod njim sukala v groznih vrtulkih. Neki človek, kateri je šel morda ob 4 uri zjutraj po obrežju Drave in katerega sem klical na pomoč, me ni hotel uslišati, temveč mi je dal na mojo prošnjo nesramen odgovor, katerega niti ponavljati ne morem. Konečno je prišel in sicer proti pol 6 uri zjutraj sin nekega viničarja Stiperja blizu drevesa, na katerem sem bil jaz. Ta je šel po nekega Gartnerja, kateri prevaža v dotičnem kraju ljudi preko Drave in Gartner me je potem rešil z lastno smrtno nevarnostjo gotovega poguba. Ko so me prinesli v viničarijo Stiperja, — iti namreč nisem mogel — zgubil sem svojo zavest, k kateri sem še le drugi dan opoldan zopet prišel. Zeliška je tudi povedal, da razven njega in treh policajev ni bilo nikogar drugega na mostu.

Iz bolnišnice je odbežal. 19letnega Lukasa Cafuta iz Gruškovca so pripeljali zadnje dni v ptujsko bolnišnico, ker ni bil popolnoma pri zdravi pameti. Iz bolnišnice pa je Cafuta odbežal v mesto, kjer ga je policija prijela in zopet odvedla nazaj v bolnišnico.

Poročilo ptujskega sejma. Na svinjski sejmu dne 30. p. m. se je prignalo 615 svinj. Cene so bile jako dobre. Prihodnji živinski in svinjski sejem se bode vršil dne 7. oktobra.

Dopisi.

Iz Terbegojnc. Neki lažnjiv dopisnik celjske „žabe“ po imenu „Domovina“ nas je jako razburil, ker se je spravil nad dva možaka, katera nista marala za klerikalni golaž in za klerikalne srebrnjake in sta volila po svojem prepričanju može v okrajni zastop, o katerih lahko upamo, da bodejo zares za nas imeli srce. Ta dopisnik trobi v svojem lažljivem glasilu, da je manjkal propadli stranki le en glas. Kje pa je še druga dva pustil? Zakaj pa dotični dopisunček ni povedal, kako so se od strani klerikalcev in pravakov za vsaki glas ponujali denarji? Zakaj ni pristavil, koliko nagrade se je Janezu Vučina in Francu Poharu obljubilo. Tudi tega ni omenil, da so za 25 kron le enega dobili, še manj se je zmisllil tega, kako mirno so na ulici z Jožefom Muhičem ravnali. Jeli to njih mirno in resnično obnašanje in pošteno pisanje? Napredni kmet sodi njih sam! Plačilo bode

lažnjiv dopisnik lažnjive celjske „žabe“ že prejel. Sicer so ga klerikalci že itak nekako poplačali in to, ko so mu kupili na dan volitve par smrdljivih golažev. S tem plačilom se je močno mastil, čeravno je petek bil.

Od sv. Martina pot Wurmbergom. Čeprav nerad, vendar prisiljen, opozarjati nekatere klerikalce naše občine, da se ne bodejo več toliko brigali za naše osebe. Posebno opozarjam gospoda župnika Wharja, da nam ne bi drugih imen daval, ker smo naši itak zadovoljni, posebno ne našim gospodom predstojnikom. Vi gospod župnik nam pravite, da smo samo suroveži in nas dolžite, da pustimo gospodu Berengaru šnops točiti v šolskem poslopju. To ni res! Imenovano poslopje ni več šolsko poslopje, temveč je lastnina dotičnega. Vi Kristusov namestnik, ako ne znate druge pridige, kakor od Berenarjeve štacune, potem je to že jako žalostno. Vi ste izrazili, seveda vse za našim hrbtom, da smo mi vzrok, da niste dobili šolskega poslopja v vaš kup. To ni resnica! Ako ne veste, kdo je temu vzrok, ga nam bodemo mi povedali. Vzrok je neki župnik sam, ki ni držal besede, kar se mu je naročilo. Stvar se je, kakor Vam je morda to najbrž znano, sodnijsko pokazala. Gospod župnik, vi tudi kaj radi udrihate na Štajercu, zakaj pa ga vendar tako radi berete? —

Naprednjaki.

Iz ptujske okolice. Dragi kmetje! Čas je, da enkrat sprevidimo in začnemo premišljevat, kako bi si kmetje stanje izboljšali: Kakšne so naše sedajne razmere, tega vam seveda ni treba razlagati, ker že vsaki sam to dobro čuti, da za nas skoraj ni mogoče najširših časov, vsak že dovolj ve, kamor smo dospeli. Delo, nič kakor delo imamo, lahko bi rekel, noč in dan delo in kolikor pridelamo? Ob času dela ni ničesar, ki bi nas omiljeval ter nam rekel ubogi kmet koliko trpiš. Kako hitro pa prideljke spravimo v naše strambe, že se sliši daj kmet, in dati mora kmet, potem njemu kaj ostane ali pa ne. Plačila se miraj večajo in vedno več se jih nalaga na kmečke rame, reče se, naj pa kmet plačuje, saj on pripravlja, ima! On dobavlja vse zastonj! O bedaste besede! Toda mi jim ne zamerimo! Saj vemo, da tako leki ljudje govorijo, kateri imajo lepe, bele, gladke kmečke, kateri se nigdar ne potijo od dela, kateri niti ne trepečejo pred pretečimi oblaki. Toda, da se nam kmetom v drugem oziru krivica. Za vse, kar si kmet privošč, po trudapolnem delu, za vse to se zavida, vse to se mu oponaša. Kmet bi moral biti po mnenju teh ljudi vedno pri delu, ostati bi moral vedno zabit in životariti v duševni temi, da se ložje ž njim ravna. Kjer nikogar nočem žaliti, menim samo, da pač vsak kmet pozna dotične ljudi, kateri so nam protivniki in to v vsakem oziru. Imenoma so se že dovolj dostikrat v našem „Štajercu,“ kmetje ubogajmo ta list in boljše bode za nas. Kmetje, ostanimo si eden drugemu prijatelji, držimo skupaj in pomagano nam bode in napredovali bodemo. Vidimo in moramo po zdravi pameti soditi, da to več ne sme iti naprej. Prisiljeni smo, da si za-

čnemo sami pomagati, vsaki hujskariji pa obrnimo hrbet. Kedaj se nam kakšne volitve približujejo, premislimo si sami po zdravi pameti kogar bomo volili, saj ni res, da nebi našli iz med nas kmetov ljudi, katere bi smatrali kot sposobne zastopnike kmečkega stanu, bodi si v deželnem ali državnem zboru, bodi si v občinskem ali okrajnem zastopu. Kdor pa vendar pozna kmečke razmere bolj, kakor kmet sam? Kdor bode kmeta boljše zagovarjal, kakor kmet sam? Ne zanašajmo se na gospodo, naj že bode ona tako učena, naj bode dohtarskega ali duhovskega stanu, ona ima svoj stan bolj pred očmi, kakor kmečki. Dohtar drži z dohtarjem, pop z popom ali pa z dohtarjem, zakaj pa nebi kmet s kmetom držal? Naši dosedajni voditelji vedno in vedno samo vpijejo od neke slovenščine, pa saj nam je nihče ne jemlje. Saj smo in ostanemo Slovenci, kdor še pa več zna kakor slovenski, vendar sam koliko njemu to koristi. Saj ne bi nekateri gospodje iz naše sredine gotovo nigdar lepih sukenj nosili in lahkega življenja imeli, ako bi vendar bili samo pri pouku v svojem maternem, toraj slovenskem jeziku ostali in se ne bi bili učili nemščine. Slovensko šolo imamo skoraj v vsakem kraju, a vendar se sliši od nekaterih gospodov, da še jih hočejo bolj slovenske imeti, mi pa, ki plačujemo za naše šole, pač tudi lahko zahtevamo, da se naša deca še drugega jezika uči, katerega bode v življenju krvavo rabila. Ako hočem svojega otroka iz ljudske šole v srednjo šolo spraviti, moram ga poprej poslati v mestne ljudske šole, ker drugače navadno ne more v njih napredovati, ker ne zna drugega deželnega jezika. Oglejmo si krasne šolske palače na deželi, katere so nas toliko veljale. Vsega plačila pa se nebi nikakor bali, nikakor nas ne bi grivalo, ako smo morali odšteti za šole tisočake in tisočake, samo ako bi imeli od njih za našo deco dovolj uspeha. Nikakor nočem dolžiti našega vrlega učiteljstva, ker ti gospodje morajo podučevati, kar se jim od višje oblasti zaukaže. Ali mislite, da se nebi dal ta slab naš položaj za nas izboljšati? Pač, kar na enkrat bode, ako bodemo kmetom iz naše sredine bolj zaupali, kakor pa našim dohtarjem in našim farjem! In to se bode samo le tedaj zgodilo, ako se bodemo oklenili naprednega gesla, in naprednih časopisov. Mi kmetje na Spodnjem Štajerskem imamo prav izvrsten list za nas in to je naš „Štajerc“, oh, da bi ga vendar hoteli vsi prebirati, vsi naročevati in vsi tudi njegove nam zares dobro namenjene nasvete ubogati. Potem bode boljše za nas, kar Vam Vi kmetje najjiskrenejši želi: napredni Vaš sobrat.

Iz Laškega. Dne 13. p. m. smo mi naprednjaki pokopali naš konzum. S konzumom nas je bil osrečil tisti znani kaplan Melhijor Zorko, kateri nam je pri ustanovitvi tega društva cele kupe sreče obetal, katere pa ni bilo nikakor v tem podjetju. Nekako klaverno se je odtvoril omenjenega dneva občni shod tega društva. Glavno besedo je seveda imel tisti znani g. Pelc iz Ljubljane, katerega konzumi najbrž kaj dobro redijo. Na njegovi desni strani je stal tisti znani mlinar, pek — o pardon

„kšeftführer“ Zorko, kateri je bil uže pri krstu konzuma toraj pri ustanovitvi navzoč. Zorko je bil koj od začetka „kšeftführer“ tega klerikalnega društva, toda prejšnji načelnik Plavšek ga je poslal zopet — v mlin. Ko je pred dobrim pol letom prišel na zapoved g. Goriška in Pelca nepričakovano zopet v konsum nazaj, bil je jako suh, sedaj pa se je tudi on kaj dobro podredil. Ako bi bil konsum še delj časa obstal, ne vem ako ne bi bile postale štacunske vrata pre majhne. Njegova navada je, da se nikakor ljubeznjivo ne obnaša proti kmetom, kar mu je pri tem shodu tudi član Pikl očital. Konec tega je bil, da začne Zorko Pikelna vun pobiti. Ker pa ni bilo na tem shodu nobenega policaja, prevzel je njegov posel tisti znani Urbajs v Dobru. To je tisti gospodek, kateri je hodil za g. kaplana z žaklom po fari. Ta je toraj prevzel težko delo, da je Pikelna ven spravil. Srečna občina sv. Krištofa, katera imaš — dva policaja. Ko je imenovani Urbajs hodil, kakor omenjeno po berji, je nas kmete neizrečeno nadlegoval. Razun pšenice še je zmiraj zahteval jajec, pradiiva in drugih reči. Kakor je bil tedaj „obman“ kaplanovih prosilcev, tako je bil sedaj „obman“ konzuma. Sicer pa Urbajs, kaj rad pri vsaki mu le dani priložnosti zmerja o teržanih. Urbajs, zakaj pa tako rad jemleš za mleko groše in kronice tržanov? To ti pišen, ljubi „Štajerc“, da bodeš zopet kaj od nas zvedel. Bog te živi „Štajerc.“

Kmečka kri.

Okrajni zastop Gornje Radgone. Ker od klerikalne strani ni miru glede volitev, katere so se vršile pred kratkem v ta okrajni zastop in ker se trosijo okoli vsakovrstne laži, hočem sedaj jaz, kateri sem se za te volitve jako vestno brisal, čeprav nisem bil volilec in me tudi nihče volil ni, spregovoriti par besed, za kojih istinitost jamčim. Pisal sem, da se trosijo okoli vsakovrstne laži, toda nikakor ne od tebe „Štajerc“, temveč od nazadnjaških časopisov. Na nesramen način se je napadal in se še napada vedno in vedno gospod Vračko, predbacivalo se mu je, da se je on potezoval na vse kripelje, da bi bil zopet izvoljen. To ni res! Vračko se za vso agitacijo niti brisal ni. Vsakdor pač lahko sam sprevi, da je tudi grozovita laž, da bi se bili od napredne stranke glasovi kupovali, kupovali pa so se od nasprotne, toraj klerikalne stranke. Iz gotovega vira vem, da je začel ljudstvo pripravljati za volitve v okrajni zastop Gornje Radgone najprej Leo Kreft in to stem, da so se prirejale popitnice. Potem je duhovščina nastopala in odrinila Krefta, in spravil se je skupaj neki volilni fond. Koliko denarja so dobili v njega, tega nikakor ne morem povedati, a nekateri govorijo od 200 goldinarjev, drugi še od več. Sledeča dejstva pa lahko dokažem vsakomur. Nasprotni zaupni možje — komitè bi jih imenoval — so ponudili občinskemu predstojniku Puherju v Bigovcih dva zlata po 10 kron, občinskemu predstojniku Kürbusu 25 K v srebru, občinskemu predstojniku Vočini iz Terbegove so ponudili, naj si iz nekega tamošnjega gozda poišče eno najlepše drevo in je za se porabi, volilcu Križa-

niču eno štirsko jabolčnice in povrh še denaja. Kaj so drugi volilci dobili, kateri so prej vedno držali za napredno stranko, mi do sedaj ni znano. Kar se tiče volitve, je bilo na napredni strani 25, na nasprotni 23 volilcev. Toraj dva naprednjaka več! Nazadnjaški časopisi trdijo, da so imeli naprednjaki samo 1 glas več. Toraj zopet lažejo! Zato so na nesramen način napadli naprednega volilca Muhiča iz Terbegove. Muhič je miren, misleč človek, on ima v Terbegovcih sicer malo posestvo, a vendar je jako lepo in v izvrstnem redu. Ker nima dolgo, se ne pusti seveda od nikogar komandirati. Bil je več let občinski predstojnik. Vučina, mu je naročil naj se drži Vračka, rekoč Vučini, da je spoznal on Vračka kot poštenjaka. Laž je toraj, da bi se bil Muhič v zadnjem trenutku pregovoril od naprednih volilcev za naprednjaško stranko, ali pa se celo dal od koga podkupiti. Kako daleč je prišla klerikalna hujskarija in kako nesramno so ogrdili nasprotniki Muhiča, naj dokaže to dejstvo, da Muhičeva žena ni dobila za svojo kravo od nekega klerikalčeka niti ne bika, češ, da ni vredna krava volilca, kateri je volil po svojem prepričanju, niti ne bika, kojega posestnik je klerikalen volilec. Kar se tiče drugih razmer glede volitve, so bili volilci od Sv. Jurija skoraj vedno proti napredni stranki, čeprav so, dokler je gospodaril naprednjak Vračko, vse, karkoli so hoteli, tudi dosegli, na primer nove ceste, podpore itd. Krivi temu nasprotstvu so bili tamošnji občinski predstojniki, kojih pamet navadno ni bila prevelika, izvzemši občan Galušek in Trbegovce. Ta kraj je imel pred večimi leti tudi v svoji sredini okrajnega načelnika Kotzmuta in ga ni nihče sovražil, on sam pa se je sprl z deželnim odborom in se mu je necega dne vodstvo odvzelo. Potem se je izvolil g. dr. Gorički in seveda zopet s pomočjo kraja Sv. Jurija. Ko je bilo treba spet voliti, je bil zopet Gorički izvoljen in sicer je k temu g. Vračko mnogo pomagal. In kaj se je zgodilo? Gorički je po preteku enega leta sam rad odstopil. On je bil toraj samo 4 in pol leta načelnik. Ti gospodje so si toraj pač sami krivi in nihče jih ni s silo odstranil. Potem še le, toraj v letu 1900 je bil Vračko izvoljen in sicer na izrečno željo zgornjega dela celega okraja in naše murske doline. Tudi tedaj so bili St. Jurčani nasproti, čeprav sami več niso vedeli, koga bi volili. Pač vsakdor se mora čuditi, da ni mogel nobeden okrajni načelnik (izvzemši Vračka) nikakor delj časa obstati, kakor tri, k večjemu šest let na načelnikovem prostoru. Kakor sem zvedel iz zanebljivega vira, sklenila sta Gorički in pater Šlander z našimi naprednjaki pred par leti mir, zakaj vendar ta dva ne poskrbita za to, da nas puste klerikalni listi pri miru, kako to, da ne zabranita toliko od teh listov povzročene krivice? Goričkemu bi bilo to pri „Domovini“, Šlandru pri „Gospodarju“ jako lahko. To ti pišem, dragi „Štajerc“, priobči celo stvar, ako se ti vidi, vedi pa, da si nam kmetom, v našem okraju stokrat ljubši, kakor pa „celjska žaba“ in „Fihpos“ s svojim očetom vred, ker si zopet glede naših okrajnih volitev, pokazal, da govoriš resnico, med tem, ko je bil vsak dopis iz našega okraja v

Kaj menovanih klerikalnih cunjah poln laži, poln krivičnega napadanja naših poštenih naprednih mož!

Iz Črešnjic v konjiškem okraji. Žalostne šolske razmere. Na tej enorazredni šoli je bila v tekočem letu dvakrat služba šolovodja razpisana, a ni se udeležilo, da se niti eden prosilec ni oglasil. Edino novo šolsko poslopje od leta 1895 je več ali manj redno, postavljeno po normalnem načrtu, in to je vse, drugo pa toliko pomanjkljivo in zapuščeno, da je joj! za učitelja, ki se neprevidno da tukaj nastaviti. Na tej šoli ni šolskega vrta, ne drevesnice, ne prostora za šolovadbo, tudi ne drvarnice in nobenega vodnjaka! Šola, mesar in trgovec pa dve uri hoda v Vojniku, eno uro daleč je na hrib hoditi. Šolske zemlje je tik ob šoli in miroporodkom proti jugu le 40 metrov, vendar je 600 metrov postavno predpisanih. Poprej je bilo vsaj okoli 70 metrov, a letos je tamošnji župnik Fr. Ogrizek trdil, da je od tega vrta še nekaj njegove zemlje, zato je nalašč poklical zemljemera, ki mu je to tudi odmeril. Seveda tega je gospodu še bilo potrebno, ker ima kot veleposestnik toliko vrta, da mu še od tistega neobdelanega ostaja! — Na severni in izhodni strani pa je od šolskega zidu dober meter šolske zemlje, potem je že vse farovško, o joj! Ker drvarnice ni, se drva shranjujejo v klet, v katerej seveda sveža ostanejo. Voziti pa se morejo po farovškeji zemlji okoli šole h kleti. Toraj okoli zidovja župnik gospodar! Razumnemu zastaviti! Ko se je ondota šola stavila in se je k temu prostor iskal, je velečastito knezoškofijstvo iz Marijane prošnjo odbilo in odredilo, da se sme od župniškega zemljišča toliko odmeriti, kolikor je za stavbo šole, vrta itd. res potrebno. To je bilo gospodu prav. Zemlje je bilo dovolj na razpolago, pa kaj namaga, ko ima pa župnik svojo postavbo, svojo glavo na svoj nos. Krajni šolski svet pa mu vse da veljati; potrebiti bi tudi v ogenj ali v vodo za njim skočil! Daljnjemu šolovodja pa se menda tudi ni za to potegoval, misleč, da itak skoro od tamkaj odide. A to je ustanovsko, dočim nekteri tovariši celo svoje novce uporabijo, da sebi in naslednikom stanje zboljšajo. Tik pred šolsko kuhinjo je še farovška greda, v kateri pa — stranišče mežnarije, katero ob sebi razpolaga zlasti v vročini neprijetno in škodljivo deluje. Pa se lahko prestavi, pa zakaj bi se to storilo, če je za gorskega učitelja vse dobro. — Kako hudo je to šolovodja, da nima vode pri šoli. Zavžeti mora nezdravo, nepokrito, na prostem stoječo kolo, ki je v deževnem vremenu celo kalna in neuporabljiva. In si to vodo mora od daleč po ilovični poti nositi, ker je zlasti po zimi težavno in stane mnogo za nošo. Nihče pa naj ne sodi, da so temu šolske oblasti krive, nikakor ne, temveč kriv je sam edini mogočni zapovednik kraj. šol. sveta župnik Franc Ogrizek! Vsi trije gg. okrajni glavarji od leta 1895 sem so ukaze dajali, in krajni šolski svet je bil že pripravljen to storiti, tembolj, ker bi tudi sosedu kamenje in les brezplačno dostavila in toraj veliko manj stalo, nego se misli in s tem bi se varjala, zlasti pa, ker bi se tudi enostavno brez

sesalke ali pumpe napravil, kakor take druge šole imajo, a vse zastoj! Modri župnik ima celo kopico protivzrokov pripravljenih in drugi mu dajo vse veljati in tako ostane vedno brez vodnjaka. Enako težko stane učitelja radi pošte, mesa itd. Dvakrat na teden mora vendar poslati, vsaka hoja pa pride razun drugega najmanj na 50 do 60 vin., katere si pa pot ali potovka krvavo zasluži, in še se jih mora po celi okolici iskati in prositi, da bi zraven lahko obupal, ker si vsi tisti, ki so od Ogrizeka odvisni, ne upajo ničesar storiti, sicer „quos ego“! Na leto stane šolovodja ta noša 60 do 70 kron, večkrat mora po nujno pošto dvakrat zaporedoma poslati. A krajni šolski svet mu ničesar ne odškoduje, v nasprotnem on raji molči. Vrh tega je šola v III. plačilnem razredu, to je, učitelj ima 200 K na leto manj plačila nego v krajih, kjer imajo šole vse pri rokah brez navedenih, izvanrednih stroškov. To naj služi skupno vsem radovednim v odgovor, ker je dolžnost pravično odgovoriti in nikogar zapeljati — a pretežno posameznim odgovarjati. Kdor ne verjame, se naj pa prepriča. Ako bi se župnik Franc Ogrizek morebiti zopet ojunčil, v katerem koli časniku ali po svoji čudni navadi na leci, kamor le sveto evangelje spada, vse obrniti, zviti in vtajiti, tedaj pa naj malo počaka, da zve on in daljni svet, kaj sedaj njegovi župljani govorijo, ker njim je toča 13. avgusta t. l. tako hudo potolkla, kakor še nihče tega tamkaj ne pomni. Kaj čudo, da je tudi po vinogradih toliko pobožnega, mirnega, odkritosrčnega itd. župnika neusmiljeno klestila.

Adamič.

Šmarjeta pri Telenbergu. V smislu § 19. tisk. zak. zahtevam, da sprejmete glede dopisa v 18. št. „Štajerca“: „Ni res, da je moral bivši organist, po domače L., radi župnika in klučarja Plešarja opustiti vodstvo cerkvenega petja in orgljanja; res pa, da je sam odstopil prostovoljno, izgovarjajoč se on in njegova žena, da več ne vidi not. Ni res, da mu je župnik Mažir dal za zadnje leto kot popotnici 4 gl. kot „Abfertigung“; res pa je, da je pred pričami in proti od njega lastnoročno podpisani pobotnici sprejel za pol leta 1902. kot sistirano plačo iz cerkvenega premoženja 9 K 88 vin.; od ustanov se mu ni smelo ničesar izplačati, ker pri nobeni ni hotel ogljati ali peti in je drugo polletje orgljanje in petje že redno oskrbljeval Pavel Kumer. — Šmarjeta pri Telenbergu 15. sept. 1902 — Franc Mažir, župnik. (Opomba uredništva! Kaj ne kmetje, to je fina poprava? Pisana v letu 1902 v jako fini slovenščini! Ako je trditev župnika resnična, bode pokazalo prihodnje poročilo našega g. dopisnika! Z Bogom g. župnik Mažir.)

Razne stvari.

Štajerski deželni zbor je bil dne 30. p. m. zopet odprt.

Armado povelje presvitlega cesarja. Dne 16. p. m. je dal presvitli cesar v Chlopyju (Galicija) sledeče armado povelje: „Važni državni opravki so me